

Álit

um frv. til fjárlaga fyrir árið 2010 (14 Umhverfissráðuneyti).

Frá meiri hluta umhverfisnefndar

Umhverfisnefnd hefur að beiðni fjárlaganefndar fjallað um þann hluta fjárlagafrumvarpsins sem er á málefnasviði nefndarinnar, sbr. 2. mgr. 25. gr. laga um þingsköp Alþingis, nr. 55/1991, og bréf fjárlaganefnd til umhverfisnefndar dagsett 19. október 2009.

Á fund nefndarinnar kom Hrafnhildur Ásta Þorvaldsdóttir frá umhverfissráðuneyti.

Heildarútgjöld umhverfissráðuneytis og stofnana þess árið 2010 eru áætluð um 8.896 m.kr. á rekstrargrunni. Frá dragast sértekjur að fjárhæð 2.100 m.kr. en þær nema 23,6% af heildargjöldum ráðuneytisins. Útgjöld ráðuneytisins hækka samkvæmt frumvarpinu um rúmar 8. m.kr. Inn í það reiknast ýmsar nýjar útgjaldaskuldbindingar sem nema 746 m.kr, þar af 632 m.kr. vegna breytinga á fjárheimildum verkefna sem fjármögnuð eru að fullu með ríkistekjum. Á móti koma ráðstafanir til að lækka útgjöld ráðuneytisins um 394 m.kr. í samræmi við markmið ríkisstjórnarinnar um samdrátt í ríkisfjármálum auk 344 m.kr. lækkunar sem er tilkomin vegna þess að tímabundin framlög til ýmissa verkefna falla niður.

Rekstrargjöld ráðuneytisins að frádregnum sértekjum eru áætluð 4.065,9 m.kr. og hækka um 87,8 m.kr. frá fjárlögum þessa árs. Rekstrarfjárveitingar flestra stofnana og verkefna sem heyra undir ráðuneytið eru lækkaðar alls um 314,5 m.kr. sem nemur um 8% að raungildi.

Gert er ráð fyrir auknum útgjaldaskuldbindingum í rekstri sem nema 333,7 m.kr. og munar mest um 139,9 m.kr. vegna flutnings rafmagnsöryggismála undir Brunamálastofnun ríkisins, 80 m.kr. aukin umsvif Úrvinnslusjóðs og 51,7 m.kr. vegna áformaðs flutnings Náttúrufræðistofnunar í nýtt húsnæði næsta haust. Neyslu- og rekstrartilfærslur hækka um 242,2 m.kr. og verða 2.219 m.kr. en voru í fjárlögum þessa árs 1.976,8 m.kr. Munar þar mest um 370 m.kr. hækkun hjá Endurvinnslunni hf. Viðhalds- og stofnkostnaður er áætlaður 511,2 m.kr. og er það 165,7 m.kr. lækkun milli ára. Munar þar mest um að nú fellur niður 200 m.kr. framlag til stuðnings fráveituframkvæmdum sveitarfélaga.

Nefndin hefur tekið til umfjöllunar og meðferðar þann hluta fjárlagafrumvarpsins sem snýr að málefnasviði nefndarinnar og kynnt sér samdráttartillögur umhverfissráðuneytisins. Meiri hlutinn telur sýnt að ráðuneytið hefur mætt þeim samdráttarmarkmiðum sem gerð var krafa um með því að skera niður útgjöld til einstakra liða. Skerðingin er þó mismikil á einstakar stofnanir og verkefni enda var hún útfærð eftir forgangsroð og áherslum ráðuneytisins. Þá telur meiri hlutinn rétt að árétta að hækkun útgjalda hjá Endurvinnslunni og Úrvinnslusjóði er tilkomin vegna aukinna tekna enda kemur tekjufærsla á móti útgjöldum.

Meiri hlutinn áréttar einnig nauðsyn þess í efnahagsþrengingum að ekki sé gengið of nærri stofnunum og verkefnum og reynt að forðast fækkun starfa. Meiri hlutinn leggur auk þess þunga áherslu á að ráðuneyti og ríkisstjórn beiti sér fyrir því að efla umgjörð um og rekstrarskilyrði frjálsra félagasamtaka sem starfa á sviði umhverfismála á Íslandi. Þá telur meiri hlutinn nauðsynlegt að endurskoða fyrirkomulag við úthlutun fjárveitinga af safnliðum í fjárlagafrumvarpinu. Stofna mætti umhverfisverndarsjóð sem samtök gætu sótt styrki í. Slík ráðstöfun mundi stuðla að faglegu og fræðilegu mati á verkefnum sem ráðstafað yrði til.

Nefndinni hafa borist fimmtán umsóknir um fjárveitingu af safnlið 14-190-1.90, Ýmis verkefni, og komu sjö aðilar á fund nefndarinnar. Meiri hlutinn gerir að tillögu sinni að ellefu umsóknir fái styrk. Við skiptingu styrkja var lögð áhersla á að fjármagn færi til þeirra sem standa fyrir fræðsluverkefnum, almannafræðslu, útgáfu kynningarefnis og frjálsra félagasamtaka. Auk þess telur meiri hlutinn mikilvægt að styrkja Náttúrufræðistofu Kópavogs og uppbyggingu náttúruseturs á Húsabakka í Svarfaðardal. Samkvæmt tillögum meiri hlutans er nokkuð skorið niður hjá flestum aðilum frá fyrri árum og áréttar meiri hlutinn að sótt hafi verið um til margra brynna verkefna en ekki sé svigrúm til að veita öllum styrk. Skotveiðifélag Íslands sækir um styrk vegna tveggja verkefna og er tillaga að styrk ætluð til gerðar fræðsluefnis um hóflegar veiðar á rjúpu. Samkvæmt tillögum meiri hlutans er fé veitt til ýmissa landshluta og brynna viðfangsefna. Gerð er tillaga að framlagi til tveggja verkefna er tengjast gerð hættumats og

viðbragðsáætlana vegna gróðurelda og telur meiri hlutinn rétt að benda á að í Skorradal er verkefnið unnið í samvinnu við Veðurstofuna en þar er ein stærsta sumarbústaðabyggð landsins.

Meiri hlutinn telur rétt að ítreka þau sjónarmið sem komið hafa fram í álitum umhverfisnefndar vegna frumvarpa til fjárlaga 2009 og 2008 að rétt sé að hluga vandlega hvort ekki sé ástæða og grundvöllur til að Náttúrufræðistofa Kópavogs fái lögformlega stöðu og verði látin heyra undir lög um Náttúrufræðistofnun Íslands og náttúrustofur, nr. 60/1992.

Meiri hlutinn gerir að tillögu sinni að Framkvæmdaráð Snæfellsness fái 10 m.kr. til að ljúka vinnu vegna verkefna tengdum Green Globe vottun sveitarfélaganna á nesinu. Á fundi nefndarinnar kom fram að sótt er um 15 m.kr. nú til að ljúka mikilvægum áföngum en svo sé gert ráð fyrir því að verkefnið verði rekið af sveitarfélögum á svæðinu.

Meiri hlutinn gerir tillögu að 6,3 m.kr. styrk til Landverndar sem fagnar í ár 40 ára afmæli sínu. Þá er því beint til fjárlaganefndar að skoða möguleika á því að styðja frekar við Landvernd sem hefur unnið ómetanlegt starf á sviði náttúruverndar, umhverfismála og fræðslu um þessi málefni.

Að lokum telur meiri hlutinn rétt að benda á að umsóknir frá samtökunum Gróður fyrir fólk í landnámi Ingólfs og Gróður fyrir fólk í Fjarðabyggð hafa verið sendar sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd til umfjöllunar en landgræðsluverkefni heyra undir umhverfisráðuneyti. Sama fyrirkomulag var viðhaft í fyrra og því brýnt á að leiðrétta þetta fyrir fjárlagagerð næsta árs.

Tillögur meiri hlutans um skiptingu safnliðarins koma fram í sérstöku fylgiskjali.

Guðfríður Lilja Grétarsdóttir var fjarverandi við afgreiðslu álitsins.

Alþingi, 9. nóv. 2009

Þórunn Sveinbjarnardóttir, form.

Ögmundur Jónasson.

Magnús Orri Schram.

Ólína Þorvarðardóttir.

Birgitta Jónsdóttir.

Umhverfisráðuneytið

Ýmis verkefni (14-190-1.90)

Fjárhæðir í m.kr.

Umsækjandi	Samantekt	Beiðni	Safnl. 2009	Afgr.
119 Félag umhverfisfræðinga á Íslandi	Félag umhverfisfræðinga á Íslandi.	0,8	0,8	0,3
359 Framtíðarlandið	Framtíðarlandið, náttúrukort (www.natturukortid.is).	3,2		2,0
232 Fuglaathugunarstöð Suðausturlands	Fuglaathugunarstöð Suðausturlands.	7,1	3,0	0,0
700 Grundarfjarðarbær	Grundarfjarðarbær, Green Globe, umhverfisverkefni. Stuðningserindi.	0,0		0,0
034 Hollvinafélag Húsabakka	Náttúrusetur á Húsabakka í Svarfaðardal.	10,0	1,0	4,0
052 Jón Frimann Jónsson	Jarðskjálftamælar í Húnaþingi vestra.	0,4		0,0
756 Kópavogsbær	Kópav., Náttúrufræðistofa Kópavogs, vöktun á vatnsgæðum og lífríki Þingvallavatns.	5,0	5,0	4,0
662 Landgræðslufélag Héraðsbúa	Landgræðsla og stöðvun jarðvegsrofs á Fljótsdalshéraði.	1,5		1,0
478 Landvernd	Landvernd, rekstur.	8,5	5,1	6,3
320 Náttúran er ehf.	Náttúran er ehf., grænt bókhald f. heimili og smærri fyrirtæki, vistvæn innkaup f. alla.	3,8	1,5	1,8
796 Skorradalshreppur	Gerð hætumats og viðbragðsáætlana vegna gróðurelda í Skorradal.	1,0	1,0	1,0
060 Skotveiðifélag Íslands	Skotveiðifélag Íslands, tvö verkefni.	2,6	1,5	0,8
492 Skógræktarfélag Hafnarfjarðar	Skógræktarfélag Hafnarfjarðar, viðbragðsáætlun og varnir vegna hættu á skógareldum.	4,0	1,0	1,0
086 Snæfellsbær	Snæfellsbær, Framkvæmdaráð Snæfellsness.	15,0		10,0
788 Sveitarfélagið Garður	Sveitarfélagið Garður, fuglaskoðun.	3,0		0,0
749 Sveitarfélagið Hornafjörður	Sveitarfélagið Hornafjörður, Fuglaathugunarstöð Suðausturlands, stuðningserindi.	0,0	0,0	0,0
576 Sveitarfélögin á Snæfellsnesi	Framkvæmdaráð Snæfellsness, Green Globe verkefnið, sjálfbær þróun.	0,0		0,0
379 Umhverfissamtökin Blái herinn	Umhverfissamtökin Blái herinn.	7,5	1,0	0,2
		73,4		32,4

Til ráðstöfunar samkvæmt fjárlagafrumvarpi 2010

32,4

Óráðstafað:

0,0